

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

спеціальність	073 Менеджмент	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Менеджмент	факультет	економічних відносин та фінансів
освітній рівень	Перший (бакалаврський)	кафедра	глобальної економіки

ВИКЛАДАЧ

Кравченко Юлія Миколаївна

Вища освіта: спеціальність – фінанси; кваліфікація – економіст.

Науковий ступень - кандидат економічних наук 08.00.03 – «Економіка та управління національним господарством»

Вчене звання: доцент

Досвід роботи – більше 10 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 5 методичних розробок;
- співавторка 12 тематичних публікацій;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	0954037630	електронна пошта	Kravchenko74@ukr.net	дистанційна підтримка	Moodle
---------	------------	------------------	----------------------	-----------------------	--------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування ґрунтовних знань у майбутніх фахівців про сутність економічних процесів та явищ, закономірності функціонування і розвитку економічних систем, а також логіки сучасного економічного мислення й економічної культури, навчання базовим методам аналізу економічної дійсності, умінню приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичні заняття; підсумковий контроль – екзамен
Вимоги викладача	робота з рекомендованими літературними джерелами, вчасна і якісна підготовка до практичних занять, висока активність під час аудиторної роботи, дотримання принципів академічної доброчесності
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетентності	ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ФК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. ФК 7. Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту. ФК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	Програмні результати навчання	ПРН 3 Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства. ПРН 6 Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 12 Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації. ПРН 16 Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПРН 17 Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
----------------	---	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Лекція 1.	Виникнення і розвиток економічної теорії як науки.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Розвиток економічної теорії як науки	Самостійна робота	Формування основ економічного аналізу. Економічна думка у стародавньому світі та у середньовіччі. Меркантилізм, фізіократи, класична школа, соціалістична ідея, маржиналізм. Сучасні напрямки економічної науки. Розвиток економічної думки в Україні
-----------	--	----------------------------	--------------------------------------	-------------------	---

Лекція 2.	Предмет і метод економічної теорії.	ПЗ 2	Предмет, метод і функції економічної теорії
Лекція 3.	Економічні потреби та суспільне виробництво.	ПЗ 3	Безмежність потреб та обмеженість ресурсів
Лекція 4.	Власність. Економічна система та сучасні типи економічних систем.	ПЗ 4	Економічна система суспільства. Відносини власності.
Лекція 5.	Суспільно-економічний розвиток, його критерії та етапи.	ПЗ 5	Закономірності та особливості розвитку перехідних економік
Лекція 6.	Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар та його властивості	ПЗ 6	Форми організації суспільного виробництва та їхня еволюція.
Лекція 7.	Гроші та їх функції.	ПЗ 7	Теорія грошей та грошового обігу
Лекція 8.	Ринок та ринкова економіка.	ПЗ 8	Ринкова економіка: суть, структура та інфраструктура
Лекція 9.	Тема 9. Конкуренція і монополія	ПЗ 9	Конкуренція і монополія у ринковій економіці
Лекція 10.	Тема 10. Основи теорії попиту і пропозиції.	ПЗ 10	Попит і пропозиція. Теорія ринкової рівноваги.

Функції економічної теорії. Теоретико-пізнавальна функція. Методологічна функція. Практична функція. Позитивна економічна теорія. Нормативна економічна теорія. Економічна теорія і економічна політика. Економічна теорія в системі економічних наук.
Крива виробничих можливостей. Альтернативні витрати. Результати суспільного виробництва. Сукупний суспільний продукт та його структура. Необхідний продукт. Додатковий продукт. Вимірювання результатів суспільного виробництва. ВВП, ВВП, ЧНП, НД. Номінальні та реальні показники. Національне багатство.
Типи і еволюція економічних систем. Традиційна, командно-адміністративна, ринкова економічні системи. Ринкова трансформація економіки України.
Етапи суспільно-економічного прогресу. Формацийний та загальноцивілізаційний підходи до типізації суспільства. Суспільно-економічна формація. Технологічні уклади та промислові революції. Постіндустріальне суспільство.
Товар та його властивості. Споживча вартість, корисність (гранична корисність продукту, закон спадної граничної корисності), мінова вартість, вартість, цінність.
Закони товарно-грошового обігу. Інфляція: сутність, причини, форми проявлення та соціально-економічні наслідки.
Ринковий механізм. Суб'єкти ринкових відносин. Ринок факторів виробництва. Ринок товарів та послуг. Фінансовий ринок. Ринкова інфраструктура.
Моделі ринків. Чиста конкуренція. Чиста монополія. Монополістична конкуренція. Олігополія.
Ринкова рівновага. Рівноважна ціна. Еластичність попиту та пропозиції.

Лекція 11.	Тема 11. Капітал: його оборот і нагромадження.	ПЗ 11	Капітал як економічна категорія товарного виробництва
Лекція 12.	Тема 12 Домогосподарства в ринковій економіці	ПЗ 12	Домогосподарства. Сімейні доходи, їх рівень, джерела і структура
Лекція 13.	Тема 13. Підприємство і підприємництво.	ПЗ 13	Підприємництво у ринковій економіці.
Лекція 14.	Тема 14. Валовий дохід підприємства, економічні витрати і прибуток	ПЗ 14	Прибуток на капітал і фактори, що його визначають. Економічна роль прибутку.
Лекція 15.	Тема 15. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці	ПЗ 15	Зайнятість і безробіття.

Наймані праця. Особливості товару робоча сила. Вартість товару робоча сила. Заробітна плата.
Рациональний споживчий вибір. Криві байдужості та бюджетна лінія.
Види підприємств. Приватне підприємство. Державне підприємство. Товариство. Корпорація. Основні сучасні організаційно-правові форми підприємств.
Поведінка підприємств у сфері ринкового ціноутворення. Встановлення ціни на підставі цін конкурентів, методом “середні витрати + прибуток в межах певної норми рентабельності”, на підставі цільового прибутку, відчуття цінності товару, в межах товарного асортименту.
Фрикційне, структурне, сезонне, циклічне безробіття. Соціально-економічні наслідки безробіття.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література	1. Економічна теорія: Політекономія : підручн. / За ред. В.Д. Базилевича. – 8-ме вид. – К.: Знання, 2012. – 685 с.	Методичне забезпечення	1. Онегіна В.М., Батюк Л.А. Економічна теорія: практикум: 2-ге вид., переробл. і доповн. Харків: ХНТУСГ, 2020. 52 с.
	2. Кушнір В.С. Основи економічної теорії : навч. Посібн. / В.С. Кушнір, Мазнев Г.Є., Рижков Г.Є. – Х. : ХДТУСГ, 2001. – 242 с.		2. Методичні рекомендації для підготовки до семінарських занять з економічної теорії. Укладач: Онегіна В.М. Харків: ХНТУСГ, 2020. 80 с.
	3. Мочерний С.В. Економічна теорія / С. В. Мочерний – К. : Академія, 2003. – 471 с.		
	4. Основи економічної теорії: політекономічний аспект / За ред. Климка Г. Н., Нестеренка В. П. – К. : Вища школа; Знання, 1997. – 743 с.		
	5. Макконелл К., Брю С. Аналітична економія: принципи, проблеми і політика. Частина 2. Мікроекономіка. 13-те вид. / Пер. з англ. – Львів: Просвіта, 1999.		

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ (електронне посилання на положення)

СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50
		50% від усередненої оцінки за модулі

		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на лабораторно-практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.